

יעקב חגואל

הרצל, תראה, הצליח לך לא רע

125 שנים אחרי הקונגרס הציוני הראשון, יהודים מעשרות מדינות שבים אל באזל. הפעם הם משאירים מאחוריהם את הממלכה העברית שעליה חלמת. הם מגיעים לבאזל לא ברכבות או בכרכרות – אלא בטיסה, בקפסולת מתכת מעופפת; הם משוחחים בעברית מהירה; אחוים ביד מכשיר עם טכנולוגיה שפותחה בישראל, ודרכו מזמינים מקום במסעדה ישראלית שמגישה מנות מהמטבח היהודי מכל רחבי הגלובוס. הרצל, תראה – בארץ ישראל קמה מעצמה, שבמונחי שגשוג כלכלי, דיפלומטיה ומדיניות, צבא וביטחון, מדע והשכלה, תרבות וגיוון חברתי, עולה על כל מה שיכול היה יהודי לדמיין ב־1897. עולה על "אלטנוילנד". עולה על הדמיון הפורה והשופע שלך, הרצל.

במדינה היהודית הזאת תוחלת החיים ורמת החיים הן מהגבוהות בעור לם. יהודים שהוריהם חיו בכפר באתיופיה מנהלים במדינה הזאת היום פריוקטים פיננסיים מורכבים. יהודים שסביהם ניצלו מכבשני השואה מפקדים בה על כיתות וגרודים בצבא ההגנה לישראל. בכל ערב נערכות במדינה הזאת חתונות שבהן מתחתנים זה בזה יהודים ויהודיות ממוצא אירופאי, אסייתי, אמריקני ואפריקני. בגנים המטופחים ברחובותיה משחקים יחד ילדים מכל קשת הגוונים. קיבוץ הגלויות כמעט הושלם. את הקונגרס שאתה, הרצל, יזמת בבאזל – מימן בנקאי הולנדי פרטי

בשם יעקובוס קאן. את הקונגרס של היום מוביל אחד הגופים הלאומיים החשובים בעם היהודי, ההסתדרות הציונית העולמית, שאותה הקמת. על כרטיסי הציר שחילקת לבאי הקונגרס שורטטה תמונת איכר זורע תלמים המתמשכים עד הכותל המערבי. אלו היו החלומות שלכם. בכותל המערבי מבקרים כיום כ־12 מיליון איש מדי שנה. ישראל מובילה בטכנולוגיה חקלאית, ביצוא ובתפוקה. המחרשה לא הגיעה עד הכותל המערבי בשל אילוצי תחבורה, אבל היא חוצה את הארץ לאורכה ולרוחבה, כולל במדבר הנגב, ומכניסה עשרות מיליארדי שקלים מדי שנה.

בארץ ישראל קמה מעצמה שעולה על כל מה שיכול היה יהודי לדמיין בשנת 1897. עולה על הדמיון הפורה והשופע שלך, הרצל

לא הכל מושלם, הרצל. היינו שמחים לדווח לך על השלמה אופטימלית של חזונוך. בנעילת הקונגרס הראשון התפרצה שירה ספונטנית באולם עם המילים "לשנה הבאה בירושלים". אנחנו עדיין אומרים אותן המילים מדי שנה בליל הסדר, מפני שהטיפוס בסולם עוד לא הסתיים. עוד עבודה רבה לפנינו, עוד אין פה חברת מופת – בעידוד עלייה ובקליטת עלייה, בהגנה על הביטחון, בהקטנת פערים, בחיבור בין חלקי העם. קרל ליפה, מתנועת "חובכי ציון", קשיש הצירים בקונגרס שלך, סיים את נאומו במילים עתיקות שעוררו התרגשות: "ברוך אתה אדוני אלוד קינו מלך העולם שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה". אנחנו אומרים על זה "אמן" עד היום.

יעקב חגואל הוא יו"ר ההסתדרות הציונית העולמית

כרטיס השתתפות בקונגרס הציוני הראשון צילום: הארכיון הציוני